

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРАКТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

PHILOLOGY

УДК 81'243

А 43

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології: Студентський науковий вісник. Рівне: РДГУ. 2021. 219 с.

Редакційна колегія:

Ніколайчук Г.І., кандидат педагогічних наук, доцент, декан філологічного факультету, РДГУ.

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Рецензент:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, РДГУ.

Розглянуто й затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови РДГУ (протокол № 2 від 03.02.2021 р.).

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 27.02.2021 р.).

(с) РДГУ, 2021

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ

Спостерігаючи за стрімким розвитком та вдосконаленням засобів масової інформації, які надають політичним діячам і владним структурам можливості поширювати свій вплив, а також за подіями, що відбуваються в українському та зарубіжному політичному просторі, в якому існує своя система механізмів політичного впливу, ми вочевидь переконуємося у глобальному зростанні ролі політичного спілкування не тільки у сфері політики, але й в інших галузях людського життя. Актуальність роботи зумовлена необхідністю системного аналізу сучасних мовних та мовленнєвих засобів маніпулювання суспільною свідомістю суб'єктами політичної діяльності та виявлення стратегій, до яких вони вдаються під час здійснення політичної комунікації.

Мета роботи полягає у дослідженні особливостей сучасних політичних промов політичних дискурсів США та України.

Завдання дослідження:

- 1) охарактеризувати стилі і манеру спілкування, способи аргументації політичних промов Дональда Трампа та Петра Порошенка;
- 2) окреслити особливості вживання стилістичних прийомів, зокрема, образних порівнянь у політичних промовах обох країн.

У ході дослідження було проаналізовано відповідно особливості мовлення Петра Порошенка та Дональда Трампа. Встановлено, що деякі характеристики їх промов порушують загальноприйняті уявлення щодо мовлення чоловіків, що може свідчити про орієнтацію публічних виступів політиків на завоювання уваги як чоловічої так і жіночої аудиторії. Проведений аналіз засвідчує, що Петро Порошенко та Дональд Трамп під час аргументації своїх промов спираються на почуття та емоції,

що уможливило краще сприймання виступу представницями жіночої статі. Загалом у мовленні обох політиків прослідковується схильність до надмірної емоційності, що свідчить про намагання яскравіше змалювати ситуацію аби викликати у публіки співчуття, захоплення, тривогу – емоції, які б дозволили заручитися підтримкою аудиторії, зробити її сприйнятливою до пропагованих ідей.

Таблиця 1. Специфіка промов П.Порошенка і Д.Трампа

№	Критерій	П. Порошенко	Д. Трамп
1.	Стиль спілкування	Предметність, насиченість фактами: <i>Release of hostages and political prisoners are stalled.I cannot but mention Oleg Sentsov, Oleksander Kolchenko and many others).</i>	Предметність, насиченість фактами: <i>In the last 10 months we have followed through one promise after another: I appointed and confirmed a Supreme Court Justice Antonin Scalia).</i>
2.	Мега-інтенція	Прагне налагодити соціальні зв'язки: <i>I call on the honorable assembly to continue to pay attention to the issue of respect of human rights in the occupied Donbas and Crimea).</i>	Спрямований на пошук рішень: <i>We will not allow government workers to censor sermons or target our pastors. Just last week the Department of Justice issued a new guidance to all federal agencies to ensure that no religious group is ever targeted again).</i>
3.	Манера спілкування	Агресивність, безапеляційність: <i>We have no right to fail against this challenge. We will prove our dignity).</i>	Агресивність, безапеляційність: <i>These are the people we want to hear from, and they're not going to be silenced any longer. It won't happen).</i>

4.	Спосіб аргументації	Спирання на почуття та емоції: <i>The aim of the Russian aggression is to destroy democracy, liberal freedoms and human rights. In one places they do this with tanks. In other places – with the help of fake news. In one case, they violate key principles of the international law. In another case – they manipulate the consciousness.</i>	Спирання на почуття та емоції: <i>When America is unified, no force on Earth can break us apart. We love our families. We love our neighbors. We love our country. Everyone here today is brought together by the same shared and timeless values. We cherish the sacred dignity of every human life.</i>
5.	Роль комунікативного статусу	Прагнення до асиметричності: <i>I, as the Head of State, want peace for Ukraine and Europe.</i>	Прагнення до симетричності: <i>We will defeat every evil, overcome every threat, and meet every single challenge.</i>
6.	Емоційність мовлення	Схильність до надмірної емоційності: <i>Not once, we have seen as the language of hatred, violence and discrimination was hidden under the slogans of free speech.</i>	Схильність до надмірної емоційності: <i>But they've been just ruthless and they've ruthlessly slaughtered innocent Christians, along with the vicious killing of innocent Muslims and other religious minorities.</i>
7.	Особливості ведення розмови	Схильність до монотрекінгу	Мультитрекінг
8.	Тривалість виступу	Необхідність у продукуванні довгих	Необхідність у продукуванні довгих

		повідомлень (найдовша промова налічує 19 148 знаків)	повідомлень (найдовша промова налічує 15 746 знаків)
9.	Превалююча форма комунікації	Монологічність мовлення.	Схильність до монологу.
10.	Моніторинг зворотнього зв'язку	Моніторинг зворотнього зв'язку відсутній	Частий моніторинг зворотнього зв'язку: <i>And I'm being followed by Mr. Bennett – you know that, right? Those are the ones I like where they speak well of you before you know them.Right?</i>
11.	Використання Засобів увічливості	Уникнення лайливих слів, ввічливі звертання, вираження привітання: <i>Dear Secretary General of the Council of Europe, Dear President of the Parliamentary Assembly; allow me to congratulate sincerely Ms Stella Kyriakides.</i>	Уникнення лайливих слів, вираження подяки: <i>Thank you. I want to thank everybody. I am here to thank you for your support.</i>

Таблиця 2. Соціокультурні характеристики політичних промов П.Порошенка і Д.Трампа

№	Критерій	Петро Порошенко	Дональд Трамп
1.	Індивідуалізм vs. Колективізм	Тяжіє до колективного вирішення проблем: <i>We count on further support of this Assembly as regards the</i>	Спрямований на самостійний пошук рішень: <i>In the last 10 months we have followed through one promise</i>

		<i>strengthening of civil society in Ukraine based upon the implementation of the democratic standards, support of cultural diversity and the build-up of social institution.</i>	<i>after another: I appointed and confirmed a Supreme Court Justice Antonin Scalia.</i>
2.	Низько-контекстуальність vs. Високо-контекстуальність	Надлишкове вживання лінгворесурсів: <i>Stealing other nations' land... kidnapping people... conducting a hidden war...downing a civilian aircraft... spreading lies globally – is this the kind of behavior we expect from a permanent Security Council member? Russia is not a contributor to international security, but its biggest threat.</i>	Економить мовні ресурси: <i>Our plan goes from eight tax brackets down to four; expands the zero tax bracket greatly; expands the child tax credit; repeals the estate tax and special interest tax breaks; cuts the corporate tax rate from much more and equal to 35 percent tax, and brings it down all the way down to 20 percent; and cuts tax rates for small businesses to the lowest level in more than 80 years.</i>
3.	Дистанція влади	Високий ступінь дистанції влади: <i>I, as the Head of State, want peace for Ukraine and Europe.</i>	Низький ступінь дистанції влади: <i>We will defeat every evil, overcome every threat, and meet every single challenge.</i>
4.	Уникнення невизначеності	Низький ступінь уникнення невизначеності: Відсутність зворотнього зв'язку з аудиторією.	Високий ступінь уникнення невизначеності: <i>And I'm being followed by Mr. Bennett – you know that, right? Those</i>

			<i>are the ones I like where they speak well of you before you know them. Right?</i>
--	--	--	--

З метою ефективного впливу на слухача, його увагу і почуття, в політичних промовах широко використовуються епітети, порівняння, метафори, образні засоби та фразеологізми, зустрічається розмовна та навіть просторічна лексика, яка підсилює емоційний вплив промови. Окрім того, їм притаманний досить високий відсоток дієслів, які підкреслюють те, що оратор готовий діяти, готовий до змін. Характерними семантико-стилістичними ознаками промов є також антитеза й оксюморон. Стилістичні функції антитези полягають у контрастному протиставленні референтів, з одного боку, з метою затримання уваги, а з іншого, надати висловлюванню ритмічності й чіткості. Стилістичний ефект оксюморону виникає внаслідок використання контрастних понять і тим самим надає висловлюванню емоційності, виразності, показує суперечливість ситуації [12, 58]. Окрім того, тексти промов містять паралелізми та риторичні запитання.

Стосовно предмета нашого дослідження слід зазначити, що стилістичний прийом «порівняння» забарвлює мову у відповідні тони. Це троп, функція якого полягає у поясненні одного предмета через інший, подібний до нього, за допомогою компаративної зв'язки, тобто єднальних сполучників: *як, мов, наче, ніби* та ін.

Як відомо, використання в президентській промові явних (відкритих) порівнянь із конкурентами є досить поширеним. Це явище пояснюється властивостями психіки людини, яка схильна до порівняння одного предмета з іншим та завжди прагне кращого для себе і своїх близьких.

Розглянемо наступні приклади: “*Some see leadership as high drama and the sound of trumpets calling, and sometimes it is that. But I see history as a book with many pages, and each day we fill a page with acts of hopefulness and meaning. And so, today a chapter begins, a small and stately story of unity, diversity, and generosity – shared, and written, together*” [7] – Так Дж. Буш-старший у своїй інавгураційній

промові говорить, що дехто порівнює лідерство з високою драмою, а він бачить історію у вигляді книги з великою кількістю сторінок, які заповнюються вчинками, що мають сенс, несуть надію. З його приходом до влади починається нова ера – невелика, однак велична історія єдності, своєрідності, шляхетності, і писатиме її обраний президент разом із американським народом.

“In the years ahead, I will never hold a position higher or a covenant more sacred than that of President of the United States. But there is no title I will wear more proudly than that of citizens” [7] – У прощальній промові президент Б. Клінтон, звертаючись до населення, наголошує, що в майбутньому він ніколи не буде займати такий високий пост чи виконуватиме заповіт більш священний, ніж у президента Сполучених Штатів. Але немає звання, який він буде носити з більшою гордістю, аніж звання громадянина США.

Підсумовуючи результати дослідження варто зазначити, що політична комунікація пов’язана з різноманітними формами лінгвістичної маніпуляції та мовленнєвої тактики, які уможливають управління свідомістю і контроль над менталітетом широкого загалу. Тексти політичних промов дуже часто носять характер реклами і в даному аспекті вони становлять інтерес для лінгвістів не лише в межах іллокуції, а й на рівні перлокутивного ефекту, адже мають зацікавити, мотивувати і привести до певних дій адресата. Політична промова потребує подальшого глибинного вивчення. Виокремлення, комплексний опис та зіставний аналіз мовних особливостей англійських та українських політичних промов є перспективою подальших досліджень

ЛІТЕРАТУРА

1. Гузак А.М. Типологічні особливості вживання прецедентних імен у політичній ораторській промові (на матеріалі промов американських президентів). *Одеський лінгвістичний вісник*. 2014. № 4. С. 56-59.
2. Заблоцький Ю.В. Аналіз передвиборчих промов кандидатів у президенти США у 2012 році (М.Ромні та Б.Обама). *Одеський лінгвістичний вісник*. 2015. № 5(1). С. 57-62.

3. Застровська С.О. Загальне поняття мовної особистості. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки*. 2011. № 6. С. 159.
4. Кльось С. Семантичні особливості функціонування фразеологізмів у політичному дискурсі (на основі промов діячів англійською мовою). *Молодь і ринок*. 2012. № 1. С. 106-110.
5. Куліш Т. В. Параноїдний стиль в американському політичному дискурсі (на матеріалі промов Джозефа МакКарті). *Мовні і концептуальні картини світу*. 2014. № 50(1). С. 421-427.
6. Лосєва І. Мовностилістичні ознаки політичних промов. *Нова філологія*. 2012. № 50. С. 64-66.
7. Мацишина І. В. Формування політичної реальності України. Київ: ТОВ «Твори», 2019. – 376 с.
8. Полещук О. Суспільно-політична лексика, суспільно-політична термінологія, суспільно-політичний термін: природа, функції, сутнісні ознаки. *Мова і суспільство*. 2015. № 6. С. 45-51.
9. Семенюк О.А., Паращук В.Ю. Основи теорії мовної комунікації. Київ: Академія, 2010. 240 с.
10. Славова Л.Л. Мовна особистість політика у дзеркалі образноасоціативного сприйняття: США-Україна. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2014. Вип. 47(2). С. 335-345.
11. Тхір М.Б. Новорічна політична промова як жанр публічного виступу (на матеріалі промов американських президентів). *Мова і культура*. 2011. № 6(14). С. 232-236.
12. Худолій А.О. Картина світу американських політиків (на матеріалі промов президентів США). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Філологічна. 2014. № 46, С. 208-211.
13. Bayram F. Ideology and Political Discourse: A Critical Discourse Analysis of Erdogan's Political Speech. *Annual Review of Education, Communication and Language Sciences*. 2010. №7. С. 23-40.

14. Chang P. Discourse Analysis of President's Bush Speech at Tsinghua University, China. *Intercultural Communication Studies*. 2007. № 16(1). С. 205-216.
15. Habwe J. H. Discourse analysis of Swahili Political Speeches. Nairobi: University of Nairobi, 1999. 379 p.
16. Murphy J. "Our Mission and Our Moment": George W. Bush and September 11th. *Rhetoric and Public Affairs*. 2003. № 6(4). С. 607-632. 25.
17. Wang J. A Critical Discourse Analysis of Barack Obama's Speeches. *Journal of Language Teaching and Research*. 2010. № 1(3). С. 254-261.

*Науковий керівник: канд. психол. наук, доцент кафедри практики англійської мови **Верьовкіна О.Є.***

Поліщук Д.

Рівненська мала академія наук учнівської молоді

Рівне

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «CITY» ЗАСОБАМИ ТЕРМІНОЛОГІЇ АРХІТЕКТУРИ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ (НА ПРИКЛАДІ ОПОВІДАНЬ А.К.ДОЙЛЯ ПРО ШЕРЛОКА ХОЛМСА)

За весь час дослідження терміну в лінгвістиці науковці запропонували значну кількість дефініцій, подібних та відмінних. Термін розуміється як слово чи словосполучення на позначення певного поняття в певній галузі людської діяльності, як слово або словосполучення. Така дефініція є загальноприйнятною, проте в результаті подальшого розвитку авторської термінологічної концепції виник удосконалений варіант відповідного означення, а саме: *термін* – це одиниця лексичного рівня (слово або словосполучення), яка позначає певне поняття у відповідній галузі людської діяльності, утворює функціонально-

ЗМІСТ

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ	4
Бойко В.....	4
Галич Н.М., Христич Н.С.....	11
Д'яченко Д.	14
Кушнір Н.М.	20
Поліщук Д.	28
Савченко А., Христич Н.С.	33
Sergeichuk N., Mykhalchuk N.	37
Sych I., Mykhalchuk N.	47
Слободянюк І.Ю.....	53
Усова Я.О.....	59
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В АСПЕКТІ СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	65
Паску М.М.	65
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА.....	72
Єфіменко А.В.....	72
Іордан Д.С.	78
Ромашок Н.О.....	85
НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	94
Vyshnevskа I.....	94
Vlasiuk D., Mykhalchuk N.	98
Gedz V., Mykhalchuk N.	101
Danylchuk T.....	106
Демчук А.С.	114
Долгова О.І.....	117
Дубова В.В.	126
Zaporozhets T., Ivashkevych E.....	128
Korolchuk I., Mykhalchuk N.	139
Kushnir L., Mykhalchuk N.	145
Мазурова А.В.....	149
Matviichuk Ye.....	159
Мудрак В.В.	165
Олійник Н.О.....	173
Plakhotnik N., Mykhalchuk N.....	180
Подлесна О.С.....	184

Sachuck I., Ivashkevych E.	194
Samsoniuk Ya., Ivashkevych E.	206
ЗМІСТ	217

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Відповідальний за підготовку збірника до видання **Воробйова І.А.**

Комп'ютерна верстка **Воробйова І.А.**